

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Києво-Могилянська академія»
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАУКОВИЙ АРХІВ**

ФОНД № 13

**Терещенко Валерій Іванович
(26.06.1901 – 28.09.1994)**

Вчений, економіст, громадський діяч

ОПИС №1

документів постійного зберігання
за роки 1905-1996 роки

2014

Зміст

Передмова	3
Основні дати життя фондоутворювача	4
ОПИС № 1:	
Матеріали до біографії.....	6
Філокартичні набори.....	7
Фотографії.....	9
Інші матеріали	10

Передмова

Фотоархів та філокартична колекція вченого-економіста, громадського діяча Валерія Терещенка (1901-1994) надійшла разом з бібліотекою та колекцією платівок В.Терещенка, які було придбано НБ НаУКМА у 1996 році. В бібліотечному фонді станом на 2014 рік знаходиться 1505 примірників. Це зібрання було зібрано переважно самим В.Терещенком протягом життя: в період еміграції та в статусі громадянина СРСР¹.

Разом з бібліотекою до НаУКМА надійшов особистий фотоархів та колекція поштових листівок В.Терещенка. Десять фотоальбомів відображають зрілий період життя фондоутворювача – близько 50 з прожитих 90 років. За змістом переважають фотографії, зроблені на заходах професійного характеру та під час численних відряджень та туристичних подорожей країнами Західної Європи та республік СРСР². Окрім цього, ще два альбоми є подарунками-сувенірами без фотографій В.Терещенка.

Філокартична колекція ілюструє захоплення В.Терещенка подорожами до нових для нього країн. Частина листівок має рукописну помітку про дату відвідин зображеної місцевості чи пам'ятки.

Документальна частина архіву представлена невеликим комплексом документів до біографії В.Терещенка, зокрема переліками книжкової колекції та фонотеки В.Терещенка, статтями про нього.

В даний Опис внесено 35 справ. Найдавнішим документом опису є листівка, видана 1905 року (Спр. № 11, арк. 24, листівка 97). Нижня хронологічна межа – 1996 р., визначена датою публікації статей про В.Терещенка в київських газетах.

На рівні опису застосовано тематичний підхід систематизації справ, на рівні розділів опису – хронологічно-видовий принцип систематизації документів. Стан документів задовільний.

¹ Ознайомитися з переліком книг, що належали В.Терещенку можна за пошуковим запитом «Терещенко» і полем «Дарувальник» у [електронному каталозі](#) бібліотеки НаУКМА.

² Місцезнаходження архіву документів та праць В.Терещенка (документальної частини архіву) на момент складання опису не встановлено.

Основні дати життя фондоутворювача

Валерій Іванович Терещенко народився 13[26] червня 1901 року в м. Катеринодарі (Краснодар, Російська Федерація), в сім'ї заступника окружного судді.

1926 р. закінчив Краснодарську гімназію, навчався в консерваторії, мобілізований до військового училища, з криму тяжко хворого на тиф вивезли за кордон;

з 1927 р. в еміграції, закінчив Празький інститут сільськогосподарської кооперації, та економічне відділення Празького політехнічного інституту, викладав;

1930 р. переїхав до США;

1935 р. закінчив економічний факультет Колумбійського університету (Нью-Йорк);

1930-40-і рр. викладає, працює в комерційних організаціях, також у Міністерстві сільського господарства США, консультантом фермера-кукурудзозвода Росуелла Гарста (Roswell Garst);

1937 р. за спонсорства Міністерства праці США організує та очолює Науково-дослідницький проект з вивчення світової літератури з питань кооперації, участь у розробці кооперативного законодавства США;

1946 р. учасник місії УНРРА (United Nations Relief and Rehabilitation Administration, Адміністрації Об'єднаних Націй для допомоги та відбудови) в Україні (перша з восьми ділових поїздок до СРСР);

З 1960 р. повернення на батьківщину, з 1963 р. живе у Києві, працює у НДІ економіки та організації сільського господарства Міністерства сільського господарства УРСР;

1968 р. захист докторської дисертації;

1961-1969 працює в Інституті економіки та організації сільського господарства ім. І.Г. Шліхтера;

з 1969 р. працює консультантом у Центрі досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України, викладає у Київському університеті.

В. І. Терещенко помер 28 вересня 1994 року, похований на Байковому кладовищі у Києві.

Основні напрямки досліджень: історія кооперативного руху, економіка та організація виробничих процесів, організація управління.

Дружина – Клара Йосипівна Терещенко, після смерті чоловіка виїхала до Ізраїлю.

Список скорочень

АН	Академія наук
в т.ч.	в тому числі
ксерокоп.	ксерокопія
м.	місто
маш.	машинопис
НСПУ	Національна спілка письменників України
РРСР	Російська Радянська Соціалістична Республіка
рук.	рукопис
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік
УНРРА	від UNRRA - Адміністрація Об'єднаних Націй для допомоги і відбудови
УРСР	Українська Радянська Соціалістична Республіка

ФОНД №13

Терещенко Валерій Іванович (26.06.1901 – 28.09.1994)

вчений, економіст, громадський діяч

ОПИС № 1

справ постійного зберігання

№ справи	Заголовок справи (тому, частини)	Дата справи (тому)	К-ть документів	К-ть арк.-ів /листів ок	Примітки
1.	2	3	4	5	6
	Матеріали до біографії				
1.	Афіша лекції В.Терещенка Друк	1976	1	1	42/60 см
2.	Бібліогрфія В.Терещенка Маш., ксерокоп	1980-ті	1	10	
3.	Список платівок з фонотеки В.Терещенка Маш., рук	[1980-ті]	1	13	
4.	О Родине, о времени, о себе [інтерв'ю з В.Терещенком] // Отчизна . – 1984. – №6. – С.40-42. Друк., ксерокоп.	1984	2	29	
5.	Інформаційний лист Б.Малицького (директора Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки АН УРСР) до 90-ліття з дня народження В.І. Терещенка Маш.	1991	2	3	

6.	Статті про В.Терещенка: Ящембська І. «Я вірю у щасливу зірку України»// Народна газета. – 1996. – №42. – С.5 Афанасьєв Б. Відомий вчений, справжній патріот//Шулявка. – 1996. – 27 червня. Друк, ксерокоп.	1996	2	2	
7.	Каталог бібліотеки В.Терещенка Рук., маш.	б/д	1	189	
	Філокартичні набори				
8.	Філокартичні набори про міста та регіони УРСР: «Донецьк», «Днепропетровск 200 лет», «Ми їдемо по Україні», «Південний берег Криму», «Туристськими стежками Карпат», «Умань. Дендропарк Софіївка», «Херсон», «Чернігів»; листівки з видами Криму, Харкова, Одеси, Кам'янця-Подільського, Києва Друк	1961-1978	160 листівок	160	
9.	Філокартичні набори про міста та регіони РРСР та СРСР: «Алексин», «Армения», «Архангельск», «Байкал», «Биробиджан», «Брест», «Бухара», «Великий устюг», «Вологда», «Воронеж», «Горький», «Иркутск», «Казань», «Кизи», «Кишинев» «Кострома», «Край причудливих скал», «Куйбышев», «Курорты Северного Кавказа», «Мончегорск», «Мурманск», «Новгород», «Орел», «Пенза», «Переславль-Залесский», «Плёт», «По Лене-реке», «Псков», «Речфлот», «Саратов», «Свердловск», «Архитектурные памятники Суздаля», «Телецкое озеро», «Тольятти», «Виды Томска», «Углич», «Череповец», «Черное золото Тюмени», «Ханты-Мансийский автономный округ» «Якутск», «Ярославль»; листівки з видами Краснодару, Москви, Коканда, Сочі, П'ятигорська, Кісєловська та ін. Друк	1970-1980-і	674 листівки	674	
10.	Філокартичні набори та листівки з видами міст та пам'яток Сполучених Штатів Америки, Мексики Друк	[1930-ті-1980-ті]	90 листівок	90	
11.	Альбом листівок з видами міст Франції, Австрії, Німеччини, Болгарії, Румунії, Чехії та Словаччини Друк	1920-і-1940-і	144 листівки	35	

12.	Філокартичні набори та окремі листівки з видами міст та пам'яток Європи (Франції, Німеччини, Австрії, Греції, Іспанії, Португалії, Румунії, Болгарії, Латвійської РСР, Литовської РСР) Друк	1950-1980-і	195 листівки	195	
13.	Філокартичні набори з видами міст Відень, Варшава, Берлін та окремі листівки з видами міст та природних пам'яток Німеччини, Австрії, Чехії, Словаччини, Польщі Друк	1920-і	64 листівки	64	
14.	Філокартичні набори та листівки з видами Марокко, Туреччини Друк	1970-80і	43 листівки	43	
15.	Листівки з фото творів мистецтва: Маковський К. «Русалки» Ф. Рубо Фрагмент панорами «Бородинська битва», Ж. Натъє «Портрет жінки», В. Васнецов «Иван Царевич на сером волке», Н. Рачков «У калитки», В. Маковский «Скрипач», Ж. Коро «Пезаж» портрети Ф. Ліста, Л. Бетховена, Ф. Шопена, пам'ятник А. Фалькельштайну, портрет Ш. Жида, скульптура «Герман та Доротеа», К. Ухтомський «Зимний дворец», В. Цветкова «Флоксы» Друк	1960-80-і	18 листівок	18	
16.	Філокартичні набори з фото музеїв та музейних комплексів: Музей-садиба Л. Толстого «Ясная поляна», «Мамаев курган», «Огненная дуга» (пам'ятники героям Курської битви), «Оружейная палата Московского кремля», «Хатынь», «Дом-музей п. И. Чайковского в Клину», «Музей-усадьба И. Е. Репина Пенаты», «Пушкинский заповедник в Михайловском», «Музей-квартира Н. Рискаго-Корсакова» (буклет), «Подарунки українському народові від братніх республік з нагоди 300-річчя возз'єднання України з росією», «Museum für Deutsche Geschichte», «Zwinger, Dresden», інтер'єри Будиночку Петра I у Заандаме, інтер'єри палаців «Хофбург», «Шонбрюн», Віденського військово-історичного музею, комплексу Всесоюзної сільськогосподарської виставки (Москва) Друк	1920-1980-і	229 листівок	229	

17.	Набір листівок «Ф.И. Шаляпин» Друк	1984	15 листівок	15	
18.	Набір листівок «Писатели-герои социалистического труда» Друк	1976	37 листівок	37	
	Фотографії				
19.	Альбом з фотографіями в колі друзів, колег, фотографії окремих осіб США	1930-1959	407 фото	34	
20.	Альбом з фотографіями В.Терещенка в колі друзів, колег, фотографії з видами відвіданих міст у США, Мексиці	1930-31, 1950-1958	201 фото	17	
21.	Альбом з фотографіями В.Терещенка, зроблені під час перебування з місією УНРРА в УРСР, в т.ч. фото міст Київ, Бровари, Чернівці, Харків, Львів, а також фотографії зі Швеції, Данії, м. Сергієв Пасад та ін.	Червень 1946-1947	512 фото	29	
22.	Альбом з фотографіями Терещенків, світлина пароплаву Queen Elisabeth	1947-1961	73 фото	17	
23.	Альбом з фотографіями В.Терещенка в колі друзів, колег та видами відвіданих міст в Італії, Німеччині, Данії, Румунії, Греції, Єгипті, Індії, Франції, Угорщині, Ізраїлі, Росії	1950-60-ті	284 фото	30	
24.	Альбом з фотографіями В. Терещенка в колі друзів, колег, в т.ч. зроблені під час поїздки з делегацією американських фермерів на чолі з Росуелом Гарстом до СРСР	1956-1963	160 фото	18	
25.	Альбом з фотографіями в колі друзів, колег, зроблені у містах Таллінн, Петропавловськ-Камчатський, Пржевальськ, Душанбе, Київ, Караганда	1964-1971	48 фото	20	
26.	Альбом з фотографіями в колі друзів, колег, зроблені у містах Алушта, Москва, Таллінн, Ялта, Нальчик, Паланга, Одеса, Каховка, Мончегорськ, Тбілісі, під час подорожей по р. Єнісей, Волга, у Криму	1964-1970	175 фото	30	

27.	Альбом з фотографіями К.Терещенко, В.Терещенка, В.Терещенка в колі друзів, колег під час перебування у містах Ленськ, Сухумі, Петропавлівськ-Камчатський, Паланга, Новгород, Нарим, Караганда, Архангельськ	1970-1972	75 фото	20	
28.	Альбом з портретами В.Терещанка під час публічних виступів, а також в колі колег, друзів	1970-1980-ті	48 фото	12	
29.	Фотографія В.Терещенка та Чигиринського Г.	1980-ті	1	1	38*27 см
30.	Фотографія учасників Russian Summer School, Middlebury College (Вермонт, США)	1951	1	1	45*18 см
31.	Альбом з видами міста Нижній Новгород	1965	21 фото	21	
32.	Альбом «Будівництво Нурської ГЕС»	1969	29 фото	29	
Інші матеріали					
33.	Листівки із святочними привітаннями В.Терещенку від різних осіб Рос., англ. мови Рук.	1933-1980-ті	28	28	
34.	Місячні календарні плани подій та заходів в Українському республіканському будинку літераторів НСПУ Друк	1972, 1976-1988	52	52	
35.	Запис виступу на радіо міста Мурманськ «Каким должен быть руководитель», «Пять управленческих «почему»», «Распределение полномочий» Магнитна лента типу 4402-6	1975	3	-	

В опис внесено 35 одиниць зберігання – з № 1 по № 35 на 2141 (дві тисячі сто сорок одному) аркуші.

Укладач

Г.В. Хроболова